პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

ცენტრალურ და ტფილისის კომიტეტის და სხ. სოც. მ., გ., წ. არ. და მაგრ. დეპ. საბ.

მაუის ორგანო

№ 294 პარასკევი, 21 დეკემბერი 1923 წ. ყოველდღიური გაზეთი ფასი 6 კაპ. ჩერვონცებით. № 294

Коллекция Ин-та Истории Грузии

რედაქცია
ტფილისი, რუსთაველის პროსპექტი № 24, მეორე სართული.

რედაქციაში საქმისთვის მოლაპარაკება შეიძლება ყოველდღე, გარდა კვირა-უქმე დღეებისა 2-დან 3 საათამდე.
ტელეფონ. ნომრები: რედაქტორის 14—76, მდივანის 10—53.

შრომის ბანკირი
ტფილისი, რუსთაველის პრ. № 24, ტელეფონი 10—49.

ნდელის მოწერის თვიური ფასი: ქალაქში—1 მან. 50 კ. ქალაქს გარეშე მცხოვრებთათვის—1 მან. 60 კ. კოლექტ. ნდელის მოწ. 1 მან. 20 კ. განცხადება 20 კ. ჩერვონცებით ნომპარელის სტრიქონი. საბუღალტერო განცხადება 4 მან. ჩერვონცებით.

დღიური

უკრაინაში თანდათანობით კლებულობს საეკლესიო წარმოებნი ფასები, ხოლოდ მატულობს ბუნია ფასი.

იტალიაში აკრძალულია კომუნისტური გაზეთების გამოცემა.

ინდოეთის მთავრობამ ოფიციალურად უარი შეტყვა, რომ გაუქმებულია კონცესიები რკინის გზებზე.

ბულგარეთის სოციალ-დემოკრატები წინააღმდეგი არიან ამნისტიის აღიარებულ-ყოფა მიმართ.

ავსტრიაში ანტიებრაიტანული მოძრაობა.

ნაწილი-ნაწილებად

(„ზაკრიტა“-ს ცნობები)

საბჭოთა კავშირი და უცხოეთი

ამერიკაში: კულიჯმა საბჭოთა კავშირის ცნობის მომხრეებთან საუბრის დროს განაცხადა, რომ შესაძლებელია საბჭოთა კავშირთან მოლაპარაკების დაწყებაა.

ნორვეგიაში: ნორვეგიის სტორტინგში (პარლამენტში) პარლამენტის წევრმა მადსენმა შეიტანა წინადადება საბჭოთა კავშირის ცნობის შესახებ. გაზეთები აღნიშნავენ, რომ ამ ცნობას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს ნორვეგიისათვისო.

რუმინეთში: რუმინეთის საზოგადოებრივი წრეები შესაძლებლად სთვლიან საბჭოთა კავშირთან ურთიერთობის აღდგენას. რუმინეთის მთავრობამ რამდენიმე პუნქტი დანიშნა რუსეთ-რუმინეთის საზღვარზე საქონლის გაცვლა-გამოცვლისათვის. მხოლოდ ხამხედრო სამინისტრო საბჭოთა კავშირის ცნობის წინააღმდეგია.

სამხრეთ-სლავიაში: ჩეხიის პრესა აღიარებს საბჭოთა კავშირთან უფრო ნორმალური ურთიერთობის დამყარების საჭიროებას.

იტალიაში: გრძელდება მოლაპარაკება საბჭოთა კავშირის და იტალიის წარმომადგენელთა შორის.

ამერიკაში

დამოკიდებულება საბჭოთა კავშირთან.

ნიუ-იორკი. 19 დეკემ. „როსტა“-ს კორესპონდენტის ცნობით, კულიჯმა კაბინეტის სხდომის წინ რეპუბლიკელებთან და ამერიკა-რუსეთის ურთიერთობის მომხრეებთან საუბარში განაცხადა, რომ იგი თანახმაა მოლაპარაკების გამართვაზე. „ვაშინგტონის საზოგადოებრივ წრეებშიც უმთავრესად ის აზრი მეფობს, რომ მოლაპარაკების დაწყება შეუძლებელია. „ნიუ-იორკ-ტაიმს“-ი გადმოგვცემდა კულიჯის ამგვარ შეგიბრების აზრს, რომ მოლაპარაკება დამთავრდება საბჭოთა მთავრობის ცნობით. „ვაშინგტონ პოსტ“-ი სწერდა, რომ ორ მძლავრ ერის, —რუსეთის და ამერიკის,—შეთანხმებაზე შექმნის მთელი მსოფლიოს კეთილდღეობა და რომ საბჭოთა მთავრობა რუსეთის [illegible] ერთად ერთ მთავრობას წარმოადგენს. [illegible] აზრით, საბჭოთა მთავრობა მოლაპარაკებაზე გამოიწვევა კულიჯის წარილმა კონგრესის მიმართ.

მხოლოდ ერთმა გაზეთმა, „ნიუ-იორკ ტაიმს“-მა იწინასწარმეტყველა ამერიკის მთავრობის მიერ საბჭოთა მთავრობის წინადადების უარყოფა.

მართლაც, მოლოდინის წინააღმდეგ, კაბინეტის სხდომის შემდეგ გამოქვეყნდა იუზის განცხადება, რომელიც უარყოფს საბჭოთა მთავრობის წინადადებას. იუზმა განაცხადა: „ეს ლაპარაკიც შეუძლებელია მოლაპარაკებზე, რადგან ამერიკის მთავრობამ და აგრეთვე პრეზიდენტმა თავის წერილში კონგრესის მიმართ განა ხადეს, რომ მათ არ სურთ თავისი პირნციპების უარყოფა. თუ საბჭოთა მთავრობა მზათ არის დაუბრუნოს ამერიკელ მოქალაქეებს კონფისკაციით ჩამორთმეული ქონება ან მისცეს მათ შესაფერი კომპენსაცია და იცნოს რუსეთის ვალები,—შეასრულოს კიდეც ყოველივე ეს. ამისათვის არ არის საჭირო არავითარი კონფერენცია. საბჭოთა მთავრობას შეუძლია, და მართებს კიდეც, შეასრულოს ყოველივე ეს მოსკოვში, როგორც თავის გულწრფელობის დამამტკიცებელი საბუთი. საბჭოთა მთავრობა განაგრძობს პროპაგანდას ამერიკაში არსებულ წესწყობილების დამხობისათვის. ამერიკის მთავრობას არ შეეძლია მოლაპარაკება გამართოს მანამდე, სანამ მოსკოვი ამ პროპაგანდის ცენტრი იქნება“.

სენატმა მიიღონა იუზის განცხადება და აღნიშნა, რომ იუზის მოთხოვნილება საბჭოთა მთავრობის მიერ თავისი პოლიტიკის შეცვლის შესახებ საკმაოდ შეეფერება კულიჯის განცხადებებს, რომელიც მან გააკეთა თავის წერილში კონგრესის მიმართ.

გაზეთ „იუნაიტედ პრესს“-ის ცნობით, იუზმა ეს განცხადება გააკეთა სრული თანაგრძნობით კულიჯის მხრით.

მაგრამ, უფრაოდ კომპეტენტურ წრეებში ამბობენ, რომ საბჭოთა კავშირის ცნობის მომხრენი მოთმინებენ [illegible] გადადგომას და არ შეიწყნარებენ [illegible] პოლიტიკის გამარჯვებას რუსეთის [illegible].

ჩვენი მეზობლები.

მოსკოვი. 20 დეკ. საგარეო [illegible] რობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულმა ნიუ-ორკში დიპუტატა ხურგინმა რუსეთის დეპეშათა სააგენტოს თანამშრომელთან საუბრის დროს განაცხადა: „შეერთებულ შტატების მოსახლეობას არც ერთი ნაწილი არ არის მტრულად განწყობილი საბჭოთა კავშირის მიმართ. ანტისაბჭოთა კამპანიას, რომელსაც სისტემატიურად აწარმოებენ ამერიკაში, ხელმძღვანელობას უწევს რუსეთის ყოფილი წარმომადგენლობა ბაბმეტიევის მეთაურობით. ამ კამპანიას მეთაურობს აგრეთვე ამერიკის შრომის ფედერაციის თავმჯდომარე ჰომპერსი. მაგრამ, ეს კამპანიაც არავითარ მონაწილეობას არ იღებენ ამერიკის არც მუშათა ფართო მასები და არც „ობიგატელთა“ წრეები. ახლოვდება დრო, როდესაც შეერთებულ შტატებსა და საბჭოთა კავშირს შორის დამყარებული იქნება ნორმალური დამოკიდებულება“.

ინგლისში

კონსერვატორებიც კი აჩვენებენ.

ლონდონი. 20 დეკ. „კონსერვატორული „ობზერვერი“-ი სწერს: „ეჭვგარეშეა, რომ კონსერვატორებმა უარი ხოქვეს საბჭოთა მთავრობის ცნობაზე და ამით გაუშვეს ეფექტზე უფრო მოხერხებული შეთხვევა ეგრთბის აღდგენისათვის. ჩვენ ვფიქრობ, ვაქვს, რომ მუშათა პარტიის მთავრობის პირველი აქტი იქნება საბჭოთა მთავრობის ცნობა. სამწუხაროთ ჩვენ გაუშვით ბრწყინვალე სავაჭრო შესაძლებობანი; ამაში დამნაშავეა ჩვენი საგარეო პოლიტიკა. რუსეთის ცნობა იქნება პირველი ფაქიზური ნაბიჯი ნამდვილ ერთა ლიგის შექმნის გზაზე“.

გაზეთი აღნიშნავს, რომ ლლოიდ-ჯორჯს ერ კიდევ ორი წლის წინეთ უნდა იცნო საბჭოთა მთავრობა.

რუმინეთში

საბჭოთა კავშირთან მოლაპარაკების გამო.

ვენა. 19 დეკ. რუმინეთის მთავრობამ გადაწყვიტა ტერესპოლის დელეგაციის მეთაურად საბჭოთა კავშირთან მოლაპარაკების საწარმოებლად დანიშნოს რუმინეთის ყოფილი ელჩი პეტროგრადში დიამანტი და სთხოვა ავსტრიის მთავრობას ნება დართოს, რათა ვენაში იქნას გამართული რუსეთ-რუმინეთის მოლაპარაკება. ავსტრიის მთავრობამ თანხმობა განაცხადა და აღნიშნა მიიღოს საჭირო ზომები კონფერენციის მოსაწყვედად. მინისტრთა საბჭოში რუმინეთის გარეშე საქმეთა მინისტრმა დუკამ ტრანსილვანიის მოლაპარაკების შესახებ გაკეთებულ მოხსენებაში აღნიშნა, რომ „ბუბინეთის მთავრობამ უკვე დანიშნა პუნქტები [illegible] მთელი რიგი საკონლის გაცვლა-გა[illegible] ეთვის. [illegible] ცნობით, პოლიტიკური მოლაპარაკება დაიწყება მხოლოდ ხავაჭრო მოლაპარაკების შემდეგ. ნეტარესი [illegible] ბესარაბიის წინააღმდეგი. მაგრამ ხუთრ, [illegible] ეკუთვნოდეს. ნეტარესი [illegible] ბესარაბიის [illegible] ეკუთვნოდეს.

განხორციელებას, რომელებიც შედგან მუშაობა პარტიის პროგრამაში. უმუშევართა და ომში მონაწილეთა დახმარების გაფორმიდან, ზრუნვა ხანიანთ აღმშენებლობაზე, ხელოვნურ ბაღების შემცირება და სხვა ამგვარი ზომები შეიძლებელია განხორციელებულ იქნეს თვით ბანდა-ლენტის ეხლანდელ შემადგენლობის მიერ ამა თუ იმ პარტიის დახმარებით.

„დიდი ჰერალდ“-ი აუცილებლად სცნობს დაუყოვნებელ მუშაობა მთავრობის შექმნას, რადგანაც მოსალოდნელია სეზონიული კონფლიქტები ნახშირის, რკინის გზის და მანქანების საამქოებლო სამეურვეოლოში მუშებსა და მწარმოებლებს შორის, თუ მუშათა პარტია იქნება ხელისუფლების სათავეში, სწერს გაზეთი, ძალინ ეუშებს კონფლიქტების დროს ბჭის დაუჭერს მთავრობა, რაც არასოდეს ჯერ არ მოხდარა“.

ფასები და საქუთარ ხელფასი ლონდონში.

ლონდონი. 19 დეკემბ. უკანასკ.

მდგომარეობა საფრანგეთში

მუშათა და გლეხთა ბლოკი.

პარიზი. 19 დეკ. ხალხარეგეთის კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა წინადადება მიცა ხოციალისტურ პარტიის და სოციალისტ-კომუნისტების კავშირს (ფრანსარის ჯგუფს) შექმნან მომავალ არჩევნებზე მუშურ გლეხური ბლოკი ბურჟუაზიულ ჯგუფებთან საბრძოლველად.

კომპარტია აღნიშნავს, რომ ბლოკის განხორციელება შესაძლებელი იქნება ხმოლოდ ამ შემთხვევაში, თუ ნელი ოთი თვის განმავლობაში ფაქტებმა ხალხისა ეფიდან შემდეგ დეკემბერში კვლავ ადგილი აქვს ფასების აწევას. დეკემბრის ინდექსი აღწევს 1914 წლის ინდექსის 177 პროცენტს; ოქტომბრის და ნოემბრის ინდექსი—175 პროც. ამავე დროს მეკანიკურად შეწყდა რეალური სამუშაო ხელფასის ნაწილობრივი ზრდა. ნოემბერში სამუშაო ხელფასი 950 ათ. მუშისთვის შემცირდა 150 გირ. სტერლინგით კვირაში და ეხლოდ 400.000 მუშისთვის სამუშაო ხელფასი გაიზარდა 36.000 გირ. სტერლინგით. 1923 წლის ჯამი მოწმობს, რომ გრძელდება კამპანია სამუშაო ხელფასის შესამცირებლად, თუმცალა უფრო ნაკლებად, ვიდრე ეს იყო წინა წლებში. 1922 წ. სამუშაო ხელფასი შემცირდა 7,500,000 მუშისათვის 4.200,000 გირ. სტერლინგით კვირაში. ამა წლის 11 თვის განმავლობაში სამუშაო ხელფასის 3 მილ. მუშისთვის შემცირებულია 480,000 გირ. სტერლინგით კვირაში.

ამერიკელი ეურნალისტი რუსეთში.

ირკუტსკი. 20 დეკემ. ირკუტსკში ჩამოვიდა და ორი დღით შეჩერდა ცნობილი ამერიკელი ეურნალისტი მაკენზი, რომელიც მიემგზავრება მოსკოვში რუსეთის მრეწველობის, სახალხო განათლების და მეცნიერთა მდგომარეობის გაცნობის მიზნით.

ქარხნების გამრავლება.

მოსკოვი. 20 დეკემ. სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს სამეცნიერო-ტეხნიკურმა კომიტეტმა საჭიროთ სცნო ორი გაზოლინის ქარხნის შენების დამთავრება და ოთხის ახლად აშენება.

ნავთის ინდუსტრიის ზრდა.

მოსკოვი, 20 დეკემბერი. ნოემბრის განმავლობაში საბჭოთა კავშირში დამუშავებულდა 27.700.000 ფუთი ნავთის სხვადასხვა პროდუქტი. შარშანდელ წლის ნოემბერში კი დამუშავებული იყო 25.240.000 ფუთი. ბენზოლების რაოდენობა 2.037-ით, ე. ი. ერთ მესამედზე გადიდდა.

დახმარება ნიჟნეინის მეცნიერებს.

მოსკოვი. 20 დეკემბერი. მეცნიერების მუშაკებმა გაიღეს გერმანელ მეცნიერთა სასარგებლოთ ნოემბრის აკადემიურ უნიფუნველყოფის 5 პროც.—7660 ოქროს მანეთი.

პედაგოგიურ განათლების მუშაობა კოლეგიანეთი.

მოსკოვი, 20 დეკემბერი. ივნვრის მეორე ნახევარში გაიმართება პედაგოგიურ განათლების სრულიათ რუსეთის კონფერენცია პედაგოგიურ სასწავლებლების და ტეხნიკუმების პროფესორთა და სტუდენტების დ, აგრეთვე, სოციალურ განათლების, პროფესიონალურ განათლების და სხვა დაწესებულებათა წარმომადგენლების მონაწილეობით.

ეროვნული ცხოვრება

ყველა სტუდენტებს—საქ. კომ. პარტიის წევრებს და კანდიდატებს

კომუნისტა—სტუდენტთა საქალაქო კრება გადაიდო 22 დეკემბრისათვის, შაბათისთვის დღის 2 საათზე. კრება შესდგება სახ. ოპერის შენობაში.

დასწრება სავალდებულოა.

ტფ. კ—ის მდივანი რუხენი.
ც. ბ—ს მდივანი ხუციანოვი.

ციტულიარულად

დიდებულება ხანაზარო და საოლქო კომიტეტის პარტიის (საქრ. კომპარტიის და რევოლუციონერ ინტერნაციის კომიტეტი) ბიუროს შესახებ

1. მაზრებში და ოლქებში პარტკომებთან არსებული პარტიის ამოცანებს შეადგენს მაზრისა და ოლქის ტერიტორიების მიხედვით რევოლიუციის ისტორიისათვის მასალების მოგროვება, აგრეთვე შესწავლა მაზრისა და ოლქის პარტიულ ორგანიზაციების წარმოშობა განვითარებისა.

2. ამ ამოცანების სისრულეში მოსაყვანად მაზრკომისა და ოლქკომის პარტიის ბიუროები ხდებიან შემდეგ ნაბიჯებს:

შენიშვნა: მაზრკომებში და ოლქკომებში ს. კ. პ. (ბოლ) პარტიის განყოფილების მიერ დიდი ხანია დაგზავნილია ცირკულიარი პარტიის ბიუროების მოწყობის შესახებ. თუ რომელიმე მაზრაში, ან ოლქში პარტიის ბიურო ჯერ კიდევ არ არის მოწყობილი პარტკომებთან, უნდა სასწრაფოდ იქნას მოწყობილი. (ცირკულარი ამის შესახებ იხ. ფურნ. „რევოლიუციის მატიანე“-ს № 2-ში).

ა) მაზრისა თუ ოლქის საზღვრებში პარტიის ბიუროი აგროვებს კომპარტიის და რევოლიუციის შესახებ დაბეჭდილ თუ ხელნაწერ არაფერგვარ ლიტერატურულ მასალებს, ემბეჭდავს, რევოლიუციონერთა დღიურებს და სხვა ყოველგვარ ამ ხასიათის დოკუმენტებს. შემოკრებისადგვარათ აგრეთვე ამ შეგროვებულ მასალებს, სისტემაში მოჰყავს იგი, აძლევს მას სალისტორიო მასალის სახეს, ავალებს მათ, ვისაც სურს შეუძლიათ, რევოლიუციის ისტორიიდან (ალბერ ეპიზოდების დაწერას

ბ) ჩამოთვლილ მასალების შესანახად და გამოსაყენებლათ პარტიის ბიურო აწყობს მუზეუმს, ბიბლიოთეკას და საჩვენებელ შესაფერ ადგილებს დაინტერესებულ პირთათვის; პარტიის ბიურო მონაწილეობას ღებულობს აგრეთვე ადგილობრივად საისტორიო-საერეოლიუციო არქივის მოწყობაში.

გ) ამ ბრძანიდან პარტიის ბიურო უფრო ღარსშესანიშნავს აქვეყნებს ადგილობრივ ბეჭდვითი ყოველდღიურ თუ კვირეულ ორგანოში—(თუ მოეპოვებათ ასეთი), ხოლო შემდეგ, ყველას ერთად აღებულს, აგზავნის ს. კ. პ. ცენტრალურ კომიტეტის პარტიის განყოფილებაში, პარტიის ისტორიულ ორგანო „რევოლიუციის ნატიანე“-ში მოსათავსებლათ.

დ) პარტიის ბიურო [illegible] ისტორიის და რევოლ[illegible] ეხებით მართავს საზოგადო კრებებს, სახალხო რეფერატებს, ბოგორებათა საღამოებს, აწყობს კლუბებს, წრეებს და სხვა.

3. პარტიის ყოველივარ მუშაობას ხელმძღვანელობს პარტიის ბიუროს პასუხისმგებელი მდივანი.

4. სამაზრო და საოლქო პარტიის ბიუროები მაზრისა და ოლქის პარტიულ კომიტეტებს ყოველთვიურად უდგენენ ანგარიშს თავიანთი მუშაობის შესახებ, აგრეთვე აგზავნიან სრულ ანგარიშს მუშაობის წარმოებისა და მისი შედეგების შესახებ ს. კ. პ. ცეკას პარტიის განყოფილებაში.

ს. კ. პ. ცეკას მდივანი ლ. ქართველიშვილი.

პარტიის ბიუროს მდივანი ხ. თალაკვაძე.

ფოთის ორგანიზაციის მუშაობა ნოემბერში

ფოთის ორგანიზაციაში ნოემბერში ირიცხებოდა 15 კომუჯრედი, რომელიც აერთიანებდა 315 კომ. პ. წევრს და 5 კანდიდატს, ფოთის ორგანიზაციის მიერ დამტკიცებულს. საანგარიშო თვეში კომუჯრედის სხდომები მომხდარა 49 ჯერ, რომელზედაც მიღებული აქვს ინფორმაციები 738 პ. წევრებს და 1663 უპარტიო ამხანაგებს.

სატრანსპორტო კომუჯრედები ორგანიზაციაში არის 3, რომლებიც აერთიანებენ 184 პ. წევრს კანდიდატს და 53 ახალგაზრდათა კომკავშირის წევრებს.

კომუჯრედებს ხელმძღვანელობენ პარტიული კომიტეტის წევრები. სხდომები მათში ხდება სისტემატიურათ. თვეში ორჯელ ხდება კომუჯრედების მდივნების თათბირი, პასუხისმგებელ ამხანაგებთან ერთად, სადაც ირჩევა სხვადასხვა ორგანიზაციული კითხვები. კომუჯრედის მდივნებს ეძლევა სათანადო დირექტივები.

ნოემბრის თვეში კომუჯ. 3 | მგ. მდივნების თათბირი მოხდა ერთხელ და ერთჯერ მთელი ორგანიზაციის საერთო კრება. სატრანსპორტო კომუჯრედთან არის კლუბები, სადაც ადგმება რევოლიუციონური პიესები და იკითხება ლექციები.

მეზღვაურების კომუჯრედთან არსებობს ინტერნაციონალური კლუბი, სადაც მოდიან საზღვარგარეთელი მეზღვაურები, კითხულობენ წიგნებს და ისმენენ ლექციებს საბჭოთა ქვეყნების მეზღვაურების შესახებ. ალსანიშნავია, რომ ოქტომბრის რევოლიუციის ექვსი წლის თავზე ინტერნაციონალ და საბერძნეთის გემებიდან გადმოვიდნენ საზღვარგარეთელი მეზღვაურები 100 კაცამდე წითელი დროშებით და შეუერთდენ მეზღვაურთა პროცესიას, მოვიდნენ პარტიულ კომიტეტის შენობასთან. საზღვარგარეთელ მეზღვაურებს დიდათ აინტერესებს საბჭოთა ქვეყნების მდგომარეობა.

ფოთის ორგანიზაციაში შეიუობის ინსტიტუტი გატარებულია შემდეგ ნაირად: ნავთსადგურის გადამტვირთველთა კავშირის კომუჯრედს აყვანილი ყავს თავის მზრუნველობის ქვეშ ახალსოფლის კომუჯრედი, ახალ სოფლის სკოლას მან გაუგზავნა 450.000.000 მანეთი, მათვე გამოუწერეს სოფელს ეურნალ-გაზეთები. დანარჩენ კომუჯრედებს არავითარი თვალსაჩინო დახმარება არ გაუწევიათ საანგარიშო თვეში თავიანთი საშეფო სოფლებისათვის მთავან დამოუკიდებელ მიზეზების გამო

საანგარიშო თვის განმავლობაში პარტიული კომიტეტის სხდომები მოხდა 4 ჯერ; ამათში ერთი პლენუმის და 3 პრეზიდიუმის, გარჩეულია 32 სხვადასხვა კითხვები.

საგანგებო დანიშნულების გუნდი აწარმოებს სისტემატიურ მეცადინეობას ყოველ კვირეულათ, ამბანაგები მეცადინეობას ეაწარებიან უქლებლათ და თუ ვინმე არ გამოცხადდა არა საპატიო მიზეზით მათ წინააღმდეგ მიმართულია სასტიკი ზომები. 25 ნოემბერს მოხდა ორგანიზაციის გამოცდა, დანიშნულ დროზედ ყველა ამხანაგები გამოცხადდენ მწყობრათ.

საანგარიშო თვეში პარტიული კომიტეტის საალრიცხვო სასტატისტიკო ქვეგანყოფილებას აღრიცხული ყავდა 8 უმუშევარი; ამათში 3 ქალი ამავე თვეში გაგზავნილი იქნა სამსახურში 2, ახლად აღრიცხულ იქნა 3, პირველ დეკემბრისათვის ითვლება 9 უმუშევარი.

დ. ვ.

საკონდიციონერო ცხოვრება

ბალეტების კუპონი ტფილისში.

(20 დეკემბერი).

ჩერონცები	—	350,000
გირ. ტერლინგ. ეფექტ.		343,000
ჩეკები	—	343.000
ოთოლარები ეფექტ.	—	79,000
ჩეკები	—	75.000
ოსს. ქად. ლირა		45 500
იტალიური ლირა		2450
ფრანგული ფრანკი		3675
საბჭ. ფულის ნიშნები		16

ბუფეტების ფასები.

ჰერი 1 ბარ.—1500 ათ., ჰერი 2 ბარ.—1250, ძრიალი [illegible] 4,500 ათ. ცხელი [illegible] 6000 ათ., შაქარი [illegible] 15,865 ათასი, ფხვნილი შაქარი—10,100 ათ, ვერმიშელი—4500 ათ. ბრინჯი ალდ.—2450. ათ. კარტოფილი—475. ათ.

ბრძანება ბიუროდან.

სინგაპურის პილპილი; კაკაო ზეთი, კაკაო (ბარ-ცალი), პარაფინი; მავთული (რბილი); შეფიცარიული ყველი; პურის სპირტი; სარეპტის მდოგვი; „კოკესინდიკატ“-ის პროდუქცია; შაქარი რაფინ. რუსული; ბორჯომის ქარხნის პროდუქცია; შაბიამანი ფხვნილი შაქარი „ილავა“; ჩაი; რუს. მანუფაქტურა; ქიმიური ნაწარმოები; ფანჯრის მინა; ს. მ. უ. ს. საფეიქრო ტრესტის ნაწარმოები (სიპონი, ოლიფის ზეთი, ნირთავი და სხვ.) ყუბანის ფქვილი საკანდიტერო; მზესუმზირას ზეთი; ოზეტეთის ჩაი; მაკარონი; ვერმიშელი; ცემენტი და ეტერნიტი. საბზა; რკინეულობა; ასანთი რუსული.

ბირჟის მოთხოვნილება.

ღვინის ბოთლები; საბზა; ყურაგა; ხორბალი და სხვა პურეულობა „კოკესინდიკატ“-ის პროდუქცია; შაქარი რაფინ. და ფხვნილი; პორტლანდის ცემენტი; ყობანის ფქვილი; ჭაბის არაყი; ტეხნიკური ცხიმი; საშენებელი ლუსტნმნები; ჩაი; ასანთი რუს.

საძოვლების გაზრდის [illegible] საქონლის ბაზრის საერთო განწყობილება უცვლელია.

ბალეტების ბაზრის [illegible]

ჩერონცების და მასთან ერთად უცხო ვალიუტის კურსი ზევით იწევს შეუჩერებლად.

ბირჟის ბარეული ბარიგებანი.

18 დეკემბერს ბირჟის გარეშე დადებულია 8 გარიგება, სულ 68447 ჩერ. მან. თანხისა.

ჩერეულნაცების და ამიერკავკასიის ბონეების შეფარდება

(20 დეკემბერი.)

ჩერ.	ბონით	ჩერ.	ბონით.
1 კ.—	350.000,	60 კ.—	21.000.000
2 „—	700.000,	70 „—	24.500.000
3 „—1.050	000,	80 „—	28 00.000
4 „—1.400.000,		90 „—	31.500.000
5 „—1.750.000,		1 მ.—	35.000.000
6 „—2.100.000,		2 „—	70.000.000
7 „—2 450.000,		3 „—105.000.000	
8 „—2.800.000,		4 „—140.000.000	
9 „—3.150.000,		5 „—175.000.000	
10 „—3.500.000,		6 „—210.000 000	
20 „—7.000.000,		7 „—245.000.000	
30 „—10.500.000,		8 „—280.000.000	
40 „—14.000.000,		9 „—315.000.000	
50 „—17.500 000,		1 ჩერ.—350.000.000	

პროპაგანდა

ციკავშირის გამგეობის მუშაობა

(ხელტებრის 1 დან ნოემბრის 1-დე).

ციკავშირის გამგეობის მუშაობა აღნიშნული ხნის განმავლობაში შემდეგში გამოიხატა.

საშაგზოო დარგში.

მიმდინარე წლის სექტემბერში საწარმოო დარგის გამგეობლობაში გადმოვიდა ორი საწარმოო წამოწყებანი—1. სამტრედიის ძაფის ამოსახვევი ქარხანა და 2. კოოპერატიული თამბაქოს ქარხანა „ქეიზიყი“, ქ. სოფლაში.

სამტრედიის ძაფის ამოსახვევი ქარხანა. ეს ქარხანა გადაეცა საწარმოოო დარგს 29 ენკენისთვეს. თავდაპირველად მისი ექსპლოატაცია დაიწყო ციკავშირის სამტრედიის გაწყობილებამ, პარალელურად ნელ-ნელი პარკის ხმობასთან. ქარხანამ მუშაობა დაიწყო 27 ივლისიდან და საწარმოო დარგის ხელში გადასვლამდი მუშაობდა 51 დღე. ამ ხნის განმავლობაში ქარხანას გადაუმუშავებია 246 ფუთი პარკი და მოუღია:

1) აბრეშუმის ძაფი	47 ფ.	37	გირ.
2) ფრიზონი	25 „	5	„
3) ბასინეტი	91 „	38	„
4) ფრიზონეტი	3 „	10	„

პირველ ოქტომბრიდან ქარხანა ყოველდღიურად ამუშავებს 7 ფ. პარკს (ხბარს) ამ რაოდენობის პარკიდან ყოველდღიურად ქარხანა ღებულობს:

1) აბრეშუმის ძაფს—1 ფ. 5 გირ. 2) ფრიზონს—22 ნახ. გირ. 3) ფრიზონეტს—1 ფ. 38 გ.

ოქტომბრის განმავლობაში ქარხანამ გადაამუშავა 168 ფუთი ჩხარი და მიიღო:

1) აბრეშუმის ძაფს—27 ფუთი, 2) ფრიზონი—13 ფ. და 8 გ. 3) ბასინეტი—46 ფ. 32 გ. 4) ფრიზონეტი—3 ფ.

ქარხანაში ყოველდღიურად მუშაობს 120 მუშა და 20 თანამშრომელი. მუდმივი შტატის შენახვა ყოველთვიურად ჯდება 383 საქონლის ნახეთი, ხოლო მუშების ხარჯი ყოველთვიურად შეადგენს საშუალოდ 650—720 მანეთს.

ქარხნის ტეხნიკურ მოწყობილობას შეადგენს:

1) [illegible] ძაფისაღები განყოფილება 2) ბაუჭით. 2) სამაღენო განყოფილება და 3. პარკის მექანიკური საშრობი ღუმელი „ბიანკო დუმინსის“ სი ტემისა.

თამბაქოს ქარხანა „ქეიზიყი“.

თამბაქოს ქარხანა „ქეიზიყი“ საწარმოო დარგს გადაეცა 20 ენკ. სიერალიაა და ამ კიბეებიერების გაუქმების შემდეგ, ქარხანა შინამრეწველობის ხასიათის არის. არ აქვს მექანიკური მ.ნქანები.

ქარხანაში მუშაობს 18 მუშა-მოსამსახურე, ქარხნის ნაწარმოები უმთავრესად საღდება კახეთის რაიონში, ხოლო ნაწილი ტფილისში. საწარმოო დარგს განზრახული აქვს ქარხნის მექანიკურად მოწყობა. ჩაბარების დღეს ქარხანას აღმოაჩნდა 600 ფუთამდე კარგი ხარისხის ფოთოლიანი თამბაქო. წარმოების ღირებულების გასაუმჯობესებლად საკუთარ საჭიროა 30—50 ფუთამდე სოხუმი ფოთოლიანი თამბაქო. ოქტომბრის განმავლობაში ქარხანამ დაამზადა: თამბაქო 37 ფ. 28 გ. ღირებული 3 473 მან. პაპიროსი 58.000 ცალი ღირ. 406 მან

ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ქარხნის მექანიზაციის საკითხი, მისი გაფართოვება და გამაგრება, უფრო მოსახერხებელი იქნება, როცა ახლად დაარსებული მეთამბაქოეების კოოპერატიული ამხანაგობა „წითელი ლაგოდები“ შეუდგება თავის საქმიანობის და ციკავშირის ქარხანა გამოყენებული იქნება, როგორც ტეხნიკური საშუალება მათი პროდუქციის გადასამუშავებლად.

ძეხვის ქარხანა

ძეხვის ქარხანამ მიმდინარე წლის მეორე სეზონის მუშაობა დაიწყო ენკენისთვეში. თანახმად სამუშაო გეგმისა, 1923 წლის ენკენისთვიდან 1924 წ. პირველ სამდე ქარხანამ უნდა [illegible] 4.500 ფუთი ღორის ხორცი [illegible] ფუთამდე [illegible] ბორცი. ღორის ბორცი, თანმდევ [illegible] დებულ პირობისა, ამზადებს [illegible] რო განყოფილება, რომელ[illegible] მიზნისთვის გადადებული აქვს [illegible] მან. ჩერეონეცით.

ძეხვეულებს ხელშეკრულებ[illegible] დებით აძლევს მუშკოპ 30 [illegible] ნაკლებ ბაზრის ფასებზე [illegible] ქარხნისათვის უმთავრესად [illegible] ლება იძენს სამტრედიის [illegible] ლის რაიონებში, სადაც მოწყ[illegible] სპეციალური პუნქტები.

სექტემბერ-ოქტომბრის [illegible] ბაში ქარხანამ შეიძინა 250 [illegible] მუშაობის რაციონალურად [illegible] მიზნით ქარხანაში მოწყობილ [illegible] ოთახი დიდი აუზი, სადაც [illegible] დამარილდეს თითო წყვეთ[illegible] ფუთამდე ღორის ხორცი. [illegible] ბორცში ძეხვის წარმოება, სითბ[illegible] მო, ყოველდღიურად უდრიდ[illegible] 25 ფუთს, ოქტომბერში კი წ[illegible] ბამ იმატა.

აბრეშუმის ქარხანა.

ქარხანაში მუშაობს 32 კაცი [illegible] თვეებთან შედარებით ქარხნ[illegible] წარმოობა [illegible]. სექტ[illegible] ქარხანამ გადაამუშავა 1334 [illegible] აბრეშუმი, (ავგენლის 828 [illegible] ხოლო ოქტომბერში

1. აბრეშუ[illegible]	113 [illegible]
2. ბამბის ქ[illegible]	144 „
3. აბრეშუმნარევი	37 „

სექტემბერ-ოქტომბერში [illegible] დიდ ფინანსიურ კრიზისს გა[illegible] და, რაც ხელს უშლიდა ნორ[illegible] მუშაობას.

ხაკონსერვო ქარხანა.

საკონსერვო ქარხანამ მიმ[illegible] სეზონში ვერ მოახერხა წ[illegible] განზრახულ რაოდენობის პ[illegible] ციის დამზადება, რასაც ხელს [illegible] და შემდეგი მდგომარეობა;

ა) რეზინოტრესტის მიერ [illegible] ვეთის შესრულების დაგვიანება,

ბ) სათუნუქე დარგის და [illegible] ნი აპარატურის შორის გაწ[illegible] შესაძლებლობის განსხვავება.

ვ) საექსპლოატაციო თანხის [illegible] ცირე და იმის თავის დროზე [illegible] ლებლობა. მიუხედავად ასეთი [illegible] ზებისა. პირველ ნოემბრამდე ქარ[illegible] დაამზადა:

1. ხილეულობის კონს. 3.383 [illegible]
2. ბოსტნეულის „ 633 [illegible]
3. მარმელადი „ 73 [illegible]
4. ჩირი
5. ტომატი

მაშასადამე 1923 წელში [illegible] ბით 1922 წ. ზედეტი [illegible] 2928 ფ. და 16 გ.

კერამიკული ქარხანა

სექტემბერ-ოქტომბერში კერ[illegible] ლი ქარხნის მუშაობას წინსვლ[illegible] ეტყო. ორი თვის განმავლ[illegible] ქარხანამ გამოსწვა 13 ღუმელი [illegible] მიიღო ფაბრიკატი 10.600 ცალ[illegible]

სტამბა

სტამბა წელს ფრიად წარმატ[illegible] მუშაობს. აღნიშნული თვეების [illegible] მავლობაში და სახელდობრ [illegible]

დისკუსია პარტიის ახალი ამოცანების შესახებ

ახალი კურსი

(ერთი პარტიულ კონფერენციებისადმი)

ძვირფასო ამხანაგებო!

მე დარწმუნებული ვიყავი, რომ დღეს თუ არა, ხვალ შეიძლება ინ მოსაწვილეობის მიღებას შინაპარტიული მდგომარეობის და ახალი ამოცანების განხილვაში. მაგრამ ავადმყოფობა მივიდა ახლა უფრო ულმაოოდ, ვიდრე ოდესმე, და უფრო ხანგრძლივი ვიყო ავმოჩნდა, ვიდრე პირველად ფიქრობდენ ექიმები. მე არიფერი დამიჩენია გარდა იმისა, რომ ამ წერილში გამოვთქვა ჩემი აზრები.

პოლიტიბიუროს რეზოლიუციას პარტიაში ეფექტიანობის საკითხის შესახებ განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს. ის მოასწავებს, რომ პარტია მიუახლოდება სერიოზულ მოსახვევ პუნქტს თავის ისტორიულ გზაზე. მოხვევის დროს კი, როგორც სამართლიანად აღნიშნავდენ ერთავ კრებებზე, საჭიროა სიფრთხილე, მაგრამ საფრთხილესთან ერთად საჭიროა სიმტკიცე და გამბედაობა, მოთმენის დროს დაყოვნება, უწესრიგობა, სიფრთხილის უჭონლობის ყველაზე უარესი ნიმუშები იქნებოდა.

ზოგიერთი კონსერვატიულად განწყობილი ელემენტები, გადაჭარბებულათ აფასებენ აპარატის როლს და სათანადოთ ვერ აფასებენ პარტიის თვითმოქმედებას, ისინი კრიტიკულად იხსენიებენ პოლიტბიუროს რეზოლიუციას ისინი ამბობენ: ცეკა თავის თავზე იღებს შეუსრულებელ ვალდებულებებს; რეზოლიუცია ეხხოლოდ ცრა ილიუზიებს შექმნის და მას უარყოფითი შედეგები მოყვება. აშკარაა, რომ საკითხისადმი ასეთი მიდგომა გამოვლენილია პარტიისადმი ბიუროკრატიული უნდობლობით. ცეკას მიერ გაკეთებული ახალი კურსი სწორეა ისაი მდგომარეობის, რომ სიმძიმის ცენტრი, რომელიც ძველი კურსის დროს შეცდომით იყო გადატანილი აპარატის ხბორებზე, ახლა, ახალი კურსის დროს გადატანილი ეს უნდა იქნას აქტივობის, კრიტიკული თვითმოქმედების, პარტიის, როგორც პროლეტარიატის შეკავშირებული ავანგარდის, თვითმართველობის მხარეზე. ახალი კურსი სრულიად არ ნიშნავს, რომ პარტიის აპარატს ეკალება ამა და იმ ვადაში დეკრეტის გამოცემით შექმნას ან დაამყაროს დემოკრატიული რეჟიმი. არა, ამ რეჟიმის განხორციელება შეუძლია თვით პარტიას. მოკლედ ამოცანის ჩამოყალიბება შეიძლება ასე: **პარტიამ უნდა დაიმორჩილოს თავისი** აპარატი და ამავე დროს უნდა დარჩეს ცენტრალისტურ ორგანიზაციად.

კამათში და წერილებში უკანასკნელ ხანებში ძალიან ხშირად მიუთითებდენ, რომ „წმინდა“, „გაშლილი“, „იდეალური“ დემოკრატია გაუხორციელებელია და რომ საერთოდ დემოკრატია ჩვენთვის არ არის თვითმიზანი. ეს სრულიად უდავოა. მაგრამ ასეთივე უფლებით და საფუძველით შეიძლება ითქვას, რომ წმინდა ან აბსოლიუტური ცენტრალიზმი განუხორციელებელია და შეუფერებელია მასიური პარტიის ბუნებისათვის და რომ არც ცენტრალიზმი და არც პარტიული, აპარატი არაფიზიურ შემთხვევაში არ წარმოადგენს თვითმიზანს. დემოკრატია და ცენტრალიზმი პარტიშენებლობის ორ მხარეს წარმოადგენენ. ამოცანა იმაში მდგომარეობს, რომ ამ ორ მხარეს შორის დამყარებული იქნას წონასწორობა ყველაზე უფრო სწორი, ე. ი. დღევანდელ პირობებისათვის ყველაზე შესაფერი გზით. უკანასკნელ ხანებში ეს წონასწორობა არ იყო. სიმძიმის ცენტრი შეცდომით იყო გადატანილი აპარატისაკენ. პარტიის თვითმოქმედება მინიმუმამდე იყო დაყვანილი. **აპარატის ცენტრალიზმის არაჩვეულებრივათ გაძლიერებამ პარტიული თვითმოქმედ[illegible]** ბის ხარჯზე, პარტიაში შექმნა ხუხტეფეს ნიშნები.

უკანასკნელ ფლანგზე მან მეტად მტკივნეული გამოხატულება ჰპოვა, პარტიაში თვით არაღლეალური ჯგუფების შექმნამდი კომუნისტმისადმი აშკარათ მტრულათ განწყობილ ელემენტების ხელმძღვანელობით. ამავე დროს მოელს პარტიაში გაძლიერდა კრიტიკული დამოკიდებულება საკითხების აპარატული მეთოდებით გადაჭრისადმი. შეინება, ანუ, ყოველ შემთხვევაში, შეგრძნობა ეშინს, რომ პარტიული ბიუროკრატიზმი პარტიას ჩიხში მოქცევით ემუქრება, თითქმის საყოველთაო შეიქნა. გაისმა გამაფრთხილებელი ხმები. პარტიაში მომხდარი გარდატეხის პირველ ოფიციალურს და მეტად მნიშვნელოვან გამოხატულებას წარმოადგენს **რეზოლიუციონერ ლის ბელადები** და პარტიები. ჩვენ ხომ ვიცით, რომ ვიდ-ჰელმ ლიბკნეხტი, ბებელი, ზინგერი, ვიქტორ ადლერი, კაუტკი, ბერნშტეინი, ლაფარგი, გედი და სხვები მარქსის და ენგელსის უშუალო დაბადებანი მოწაფეები იყვენ. მაგრამ ჩვენ ისიც ვიცით, რომ ყველა ეს ბელადები,—ზოგნი ნაწილობრივ, ზოგნი კი სავსებით,—გადაიხარენ ოპორტუნიზმისაკენ პარლამენტარული რეფორმების და პარტიული და პროფესიონალური აპარატის დამოუკიდებელი ზრდის პირობებში. ჩვენ ვხედავთ, განსაკუთრებით ნათლად იმპერიალისტური ომის დასაწყისში, თუ როგორ გადაიქცა რევოლიუციონური განვითარების უდიდეს დამბრკოლებელ ტორმაზათ ფლეიერსი სოციალ-დემოკრატიული აპარატი, რომელიც უფროსი თანობა ავტორიტეტს ეფარებოდა. და ჩვენ, —სწორეთ ჩვენ, „ბოხუციებმა“, —უნდა ვთქვათ, რომ ჩვენი თაობა, რომელიც ბუნებრივათ ხელმძღვანელ როლს თამაშობს პარტიაში, არ შეიცავს არავითარ ლაბორატორიებით გარანტიას პროლეტარულ და რევოლიუციონერ სულის შეუსუტების წინააღმდეგ თუ დაუშვებთ, რომ პარტია მოითმენდა პოლიტიკის აპარატულ ბიუროკრატიულ მეთოდების მომავალ ზრდას და განმტკიცებას, რომელიც ადალგაზრდა თაობას აქცევს პასიურ, აღსაზრდელ მასალად, რომელიც აუცილებლად ჭქმნის განცალკევებას აპარატსა და მასას შორის, მოხუცებსა და ახალგაზრდებს შორის. ამ აშკარა საფრთხის წინააღმდეგ არ არის სხვა საშუალება, გარდა კურსის სერიოზული, რადიკალური შეცვლისა პარტიული დემოკრატიისაკენ, რომლის დროსაც პარტია უფრო და უფრო მეტად უნდა იქნას შეესებული ბიზკასთან დარჩენილ მუშებით.

მე არ შეეჩერდები აქ პარტიული დემოკრატიისთვის ამა თუ იმ იურიდიულ (წესდებისებურ) ფორგლების გამომუშავებაზე. ჩვენ მათ განვიხილავთ მიღებული გამოცდილების ნიადაგზე და, რაც საჭიროა, გამოვცვლით. მაგრამ პირველყოფილისა უნდა შეიცვალოს ის სული, რომელიც გამბატონებულია პარტიაში. საჭიროა, რომ პარტიამ, თავისი ყველა ორგანოების და ადგილობრივ ნაწილების ფორმალურ ახალი ფორმა მიიღოს „ცნობად“ ახალი კურსი, ე. ი. **ბიუროკრატიულად დაეყენონ ის ნაკლები.** პარტიული აპარატის ჭანალება,—რასაკვირველია წესდების გარკვეულ ფარგლებში,—უნდა მოხდეს მოხელეებათ და ბიუროკრატებად გადაქცეულების ცოცხალი, კოლექტივის ცხოვრებასთან დაკავშირებული, ან ასეთი კავშირის უზრუნველმყოფელი ელემენტებით შეცვლის მიზნით. და პირველ ყოვლისა პარტიული თანამდებობებიდან გადაყენებული უნდა იქნან ისეთი ელემენტები, რომლებიც კრიტიკის, პროლეტარის პირველ ხმასთანავე ითხოვენ პარტიულ მილეთს, **რეპრესიის** მიზნით. ახალი კურსი უნდა დაიწყოს იქიდან, რომ აპარატში, ქვედა ფენებიდან ზედა პირამიდი, ყველამ იგრძოს, რომ ჩვენ პარავის არა აქვს უფლება ააშენოს პარტია.

სრულიად არ არის საკმაო, რომ ახალგაზრდობა იმეორებდეს მხოლოდ ფორმულებს. საჭიროა, რომ ახალგაზრდობა ბრძოლით იღებდეს რევოლიუციონურ ფორმულებს, ასხამდეს მას სისხლ-ხორცს, იმუშავებდეს საკუთარ აზრს, საკუთარ სახეს და შეაწევდეს უნარი იბრძოლოს საკუთარი აზრისათვის ისეთი სიმტკიცით, რომელსაც იძლევა გულწრფელი რწმენა და ხასიათის დამოუკიდებლობა. **ასასიერა მორჩილება,** უფროსებისათვის პირში ყურება, საკუთარი სახის უქონლობა, ლაქეობა, **კარიერიზმი უნდა განადგურდეს პარტიიდან!** ბოლშევიკი არა მარტო დისციპლინის კაცია, არა, ის არის კაცი, რომელიც ღრმად აზროვნებს და თითეული წამოხვევიდან იმუშავებს მტკიცე შეხედულებას, მტკიცე და დამოუკიდებლათ იცავს მას ბრძოლით არა მარტო თავისი მტრებისაგან, არამედ საკუთარი ორგანიზაციის შიგნითაც. ის დღეს უმცირესობაში დარჩება საკუთარი ორგანიზაციის შიგნით. ის ეფორჩილება ინ-

როსი თანობის უდიდესი,—არა მარტო რუსეთის, არამედ საერთაშორისო მასშტაბით,—მნიშვნელობაზე ზედმეტია; ეს საყოველთაოდ ცნობილი და ყველას მიერ აღიარებული. მაგრამ იქნებოდა უდიდესი შეცდომა ამ მნიშვნელობის შეფასება ისე, თითქო ის დამოუკიდებელი ფაქტია. **მხო

ბაში გადამუშავებული იქმნა ყველაზე მეტი რაოდენობა მასალებისა (100 ოზამდე ქაღალდი). სტამბის ტექნიკამ დაკვეთები შეადგენს 50 პრ., ...

ეკონომიკა ცხოვრებისა

გაზ. „კომუნისტი“-ს მეშაკორების ექსკურსია

(შთაბეჭდილებანი).

ადამიანს რომ ყური ეგდო „ბედისწერისთვის“, ცრუ მოქადაგე სამღვდელოებისთვის, რომელნიც მუდამ მორჩილებასა და „ღვთისადმი“ ლოცვა-ლაღადებისთვის მოუწოდებდნენ ჟაბორიოთას, დღესაც ერთ წერტილზე ვიქმებოდით გაყინულნი, თავს ვერ დავაღწევდით სიბნელეს და ჩვენთვის უცნობი ხელი იქნებოდა ის საიდუმლოებანი, რომელიც აღმოაჩინა ადამიანის მეცნიერულმა განვითარებამ და დღესაც მის წყალობაზეს შეუჩერებლივ ახალ-ახალი საიდუმლოების აღმოჩენისთვის.

მეცნიერების თითქმის ალარაფერი რჩება გამოუკვლეველი, შეისწავლილი. რაც წინედ დაუჯერებელს წარმოადგენდა ჩვენთვის, ფანტაზიას და ფიქრიც კი ზედმეტად გვეჩვენებოდა, დღეს შესაძლებელი ხდება ყველაფერი და თამამად შეიძლება ითქვას, რომ ადამიანმა პლანეტებზედაც კი დაიწყოს მოგზაურობა. ამის თქმის საბუთს გვაძლევს ის თვალით ნანახი და ყურით მოსმენილი, რაც განვიცადეთ მუშა-კორესპონდენტებმა ჩვენს ექსკურსიით დეკემბრის 16-ს ჰაეროდრომის და რადიო-სადგურის დათვალიერების დროს.

ჰაეროდრომის დათვალიერებისა და შესაფერ ახსნა-განმარტების შემდეგ დავათვალიერეთ რადიო-სადგური, რომელმაც ჩვენი ყურადღება მიიპყრო.

განცვიფრებაში მოვედით, როდესაც ხმები გვეკურეზოდა რადიო ტელეფონში ბერმანიის ქალაქ ჰანოვერიდან, რომელიც ელაპარაკებოდა ვენას, ბაქო—ტაშკენტს და ისმოდა აგრეთვე სალამურის მსგავსი ხმები იტალიის ქალაქ რომიდან.

დაწერილობით განგვიმარტა რადიოს დანიშნულება ინტენერმა წვრილადმ და გვითხრა, თუ სალამურს ნასაიამაღის დაეჩიბოდით, კონცერტსაც მოვისმენდით მოსკოვიდან, მაგრამ რადგან ჯვიანდებოდა ამან შეგვიშალა ხელი.

— ღმერთი ადამიანი ყოფილა! — ამბობს ერთი.

— ბევრი რამ შეიძლებია მეცნიერებას! — ამბობს მეორე.

— შრომას და მეცნიერებას ერთად შეერთებულს ვერაფერ დაუდგება წინ, მომავალი ჩვენია! — გაისმის ამხანაგებში.

დიდად ნასიამოვნები ნაბეჭდ-გაგონილით გამხნევებულნი დავბრუნდით სახლში.

მუშკორი დ—ელი.

ეს მოვლენა არანორმალურია.

(ამიერ კავკასიის რკინის გზის საგანგებო კომისიის და სამეფოდ ფოთის ბაჟრაფლების [illegible])

ამა წლის ნოემბრის 25 ს მოხდა შტატების შემცირება ამიერ-კავკასიის რკ. გზის დამცველ რაზმისა, რას გამო მგ-2 რაიონიდან იქნენ დათხოვნილი 100 კაცამდე, რომლებიც ცხოვნენ შემნეული სხვადასხვა დანაშაულებაში.

შტატ გარეშე ზოგიერთ დარჩენილ პირებმა მიაყვეს ხელი ზოგი კაბეთის გზის ბაზაზე მოგზაურობა-სპეკულაციის რკ. გზის დამცველ რაზმელების სახელით, რომელსაც ციდი ზარალი მოაქვს რკ. გზისათვის. ზემოადნიშნულ პირებს აქვთ რკ. გზის პირადობის მოწმობები სურათით და პროფკავშირის წევრებთაც ირიცხებიან.

მივაქციეთ სამმართველოს უფროსის ყურადღებას ამ მოვლენის, რაც ალ იქნეს გაეცემული სათანადო განკარგულება რეგიზორებისთვის („ხვეტ“) და დაეფალოს საგანგებო კომისიის აგენტებს ასეთ პირებს მაგზავრობის დროს თუ არ აღმოაჩენდებათ სათანადო სამგზავრო ბილეთი ჩამორთმეული ექნეთ მათ მოწმობა და პროფკავშირის წევრგანკიბიც, ვინაიდან ასეთი შოვლენები სცენს პრეტენზეს დანარჩენი მუშა-მოსამსახურეებისას და ყოველად შეუწყნარებელია.

მუშკორი კონ.

კარგი დეკრეტის ცუდი შესრულება.

(ქალ. აღმასკომის ბაყურადღებად)

დასახლოვებით ამ ორი კვირის წინად ა. | კავ. შრომის სახ. კომ—მა დასცალა სახლი რტიშჩევის ეუჩაზე. სახლი არ არის არც მუნიციპალიზაცია და არც ნაციონალიზაციაქნილი. იგი ეკუთვნის კერძო პირს, რომელთანაც შრომის სახ. კომისარიატი პირობით იყო შეკრული, რომ კომისარიატის მიერ ბინის დაცლის შემდეგ, სახლი გადავიდა პატრონის სრულს განკარგულებაში. მაგრამ ეს ასე არ მოხდა. როცა სახლის პატრონმა ბინა მიაქირავა არა ვინმე ექსპლოატატორებს, სპეკულიანტებს, არამედ უბინაოებით გაჭირვებულ მუშა-მოსამსახურეებს, უ. ქ. სიის რწმენებულ მოქ. ლადო ჯაფარიძის განკარგულებით ზოგს ახალ ბინაზე გადასულს მოსამსახურეს ნივთები გარეულ გამოუყარეს და ზოგს (ვინც იმ დროს იქ არ დაეწყრო) ბინა შიდ შეტანილი ნივთებით დაუბეჭდეს და ჩაბინავების უფლება არ მისცეს.

საკვირველია, თუ უ. ქ. ს.—ი საბჭოთა მოსამსახურეების ბინარი დახმარების აღმოჩენაში სრულიად უმწეოა, საშუალებას მაინც რათ უსპობს შეკეწრიებულ მუშა-მოსამსახურეთ თავისთვის თვითონვე აღმოაჩინონ თავშესაფარი.

ჩვენ ვეკითხებით უ. ქ. ს ის გამგეს, რა მოსაზრებით ხელმძღვანელობდა, როცა იგი ბინიდან ჭარიდა საბჭოთა ეკონომიურ-ადმინისტრაციის ბინაზე ბინადარ ბუგალტერ ბეგარიანს ბინა ეკონომიურ-ადმინისტრაციის ბინაზე ბინადარ ეკონომისტ ბეგარიანს, ბოლო ორივეს ბინა ეკონომიურ-ადმინისტრაციის ბინაზე ბინადარ ბუღალტერ ბეგარიანს, ბოლო ორივე